

სალოგანო ვეროელი

18

0350სს
საშუაბათი
1991

№ 70

(11703)

ეროვნული
გაზეთი

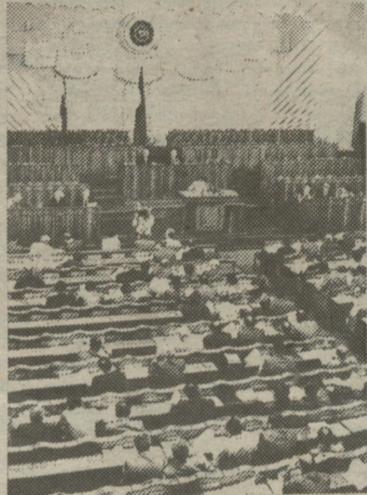
1921 წელს

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

ფასი 10 კპა.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესია

14 ივნისს გამართული საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პირველი სესიის მორიგი სხდომის დაწყების წინ პარლამენტის ფრაქციის „დემოკრატიული ცენტრის“ წარმომადგენლებმა შემოიტანეს დრამატულობის ელემენტი. მათ განაცხადეს, რომ არ ეთანხმებიან პარლამენტში დამკვიდრებულ პრაქტიკას, როცა კანონებსა და სხვა პრინციპულ გადაწყვეტილებებს იღებენ დეპუტატების მიერ წინასწარ შეუსწავლელად, გამოთქვენ სურვილი, რომ სხდომების სტენოგრაფიული ანგარიშები დაიბეჭდოს რესპუბლიკურ პრესაში. სესიის თავმჯდომარესთან — საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარესთან აკაკი ასათიანთან ახლო განხილვის შემდეგ კანონმდებლები შეთანხმდნენ, რომ ამერიკიდან ყოველი მორიგი სხდომის წინ დეპუტატებს წინასწარ გაეცნობინათ განსახილველ კანონპროექტებს, უფრო სრულად გაეშუქებინათ განსახილველ პრობლემებს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები.

ვლად. კანონმდებლები დაეთანხმნენ ამას.

შემდეგ განცხადებით გამოვიდა ბლოკის „მრგვალი მაგიდა“ — თავისუფალი საქართველო“ დეპუტატთა ჯგუფის წარმომადგენელი შალვა კვანცილაშვილი. განცხადებაში მწვავედ არის გაკრიტიკებული ფინანსური პოლიტიკა, რომელიც რესპუბლიკაში სორციელდება, და აღნიშნულია ჩრდილოეთის ეკონომიკის საქმოსანთა სულ უფრო მზარდი გავლენა. ამ ჯგუფის აზრით მათამ ამ ბოლო დროს ფართო საქმიანობა გაიხადა უკანონო გზით შექმნილი ფულით „გაკეთილშობილებისათვის“.

საპასუხო სიტყვით გამოვიდა საქართველოს ფინანსთა მინისტრი გურამ აბსანძე, რომელმაც ცხადა უარყო განცხადებაში ნათქვამი და მხარი დაუჭირა დეპუტატთა წინადადებას, რომ შექმნას პარლამენტის სპეციალური კომისია მდგომარეობის შესასწავლად.

ერგვალის მადიდის პოლიტიკური ორგანიზაციების განცხადება

ერგვალის მადიდის პოლიტიკური ორგანიზაციები განაგრძობენ უტახტო იარაღის ჩაბარებას სახელმწიფოსათვის. ჩაბარებული იარაღის უდიდესი ნაწილი უკანონოდ იარაღის ტარებას განვიხილავთ როგორც დანაშაულს და მოვუწოდებთ უკლებლივ ყველა პარტიას და ორგანიზაციას ჩააბარონ იარაღი. ვინც არ ჩააბარებს, პასუხს აგებს კანონის წინაშე.

ერგვალის მადიდის პოლიტიკური ორგანიზაციები
სამინფორმაციო

ვაკრობის წესების დარღვევისათვის პასუხისმგებლობის გაძლიერებასთან დაკავშირებულ ზოგიერთ საკანონმდებლო აქტში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ კანონის პროექტი. მან ცხარე კამათი გამოიწვია, რადგან ზოგიერთმა დეპუტატმა მიიჩნია, რომ იქ იგრძნობა ბაზრის საწინააღმდეგო მიმართულება. კანონის ბედი გადაწყვიტა არგუმენტებმა, რომლებიც მოიყვანა სესიაზე მყოფმა საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ზვიად გამსახურდიამ. ხმების აბსოლუტური უმრავლესობით კანონის პროექტი მიიღეს.

სხდომაზე მიიღეს აგრეთვე დადგენილებანი საქართველოს რესპუბლიკის სასამართლოების მოსამართლეთა დისციპლინური პასუხისმგებლობის, მოსამართლეთა და ნაფიც მსაჯულთა ვაწვევის და ვადაზღვე განთავსულობების დებულების დამტკიცების შესახებ, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს ნაფიც მსაჯულთა არჩევის, ზოგიერთი მათგანის უფლებამოსილებათა ვადის გაგრძელების შესახებ.

დეპუტატებმა მიიღეს საქართველოს რესპუბლიკის კანონი არასამხედრო, ალტერნატიული შრომითი სამსახურის შესახებ, აგრეთვე დროებითი დებულება ამ სამსახურის გავლის შესახებ. უზენაესი საბჭოს გადაწყვეტილებით საქართველოში უკვე მიმდინარე წლიდან დაშვებულია ყველა დონის ფასიანი სასწავლებლების შექმნა და სწავლების ფასიანი სისტემის შემოღება.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის თენგიზ სიგუას წარდგინებით მიღებულია გადაწყვეტილებანი ზოგიერთი სამინისტროს და დეპარტამენტის გაერთიანების შესახებ, დაინიშნა მათი ხელმძღვანელები. სესიაზე განიხილეს სხვა აქტუალური საკითხებიც.

სამინფორმაციო

მიწისძვრა საქართველოში

15 ივნისს 4 საათსა და 59 წუთზე ადგილობრივი დროით საქართველოში წელს მეორედ და თითქმის იმავე ადგილზე მოხდა ძლიერი მიწისძვრა. მისი ეპიცენტრი აფერად წინასთან შედარებით რამდენადმე აღმოსავლეთით იყო, ჭავჭავიდან დაახლოებით 8-10 კილომეტრის დაშორებით. აქ მიწისქვეშა ბოძის ძალა აღწევდა 7-8 ბალს. ეს დაახლოებით თვენახევრის წინათ მომხდარ მიწისძვრასთან შედარებით ერთი ბალით ნაკლები იყო. ისეთი ძალის მიწისძვრამ ჭავჭავსა და მის ახლომდებარე სოფლებში, აგრეთვე გორის რაიონის დასახლებულ პუნქტებში საცხოვრებელი და საზოგადოებრივი შენობების, სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო ნაგებობების, კომუნიკაციების დიდი ნგრევა გამოიწვია. არის მსხვერპლი. დაღუპულთა შორის ოთხი ბავშვია. ორმოცდაათზე მეტი კაცი სერიოზულად დაშავდა. მათ სამედიცინო დახმარებას უწყვენ.

ჭავჭავი და გორის რაიონის სოფელი საცხენეთი მიწისქვეშა სტიქიამ თვალის დახამამებამი ნანგრევებად აქცია. იმავე დღეს 15 ივნისს სტიქიური უბედურების ზონაში ჩამოსულმა კომისიამ, რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის თენგიზ სიგუას მეთაურობით, დაზარალებული რაიონების ხელმძღვანელებთან ერთად, ოპე-

ცი სერიოზულად დაშავდა. მათ სამედიცინო დახმარებას უწყვენ. ჭავჭავი და გორის რაიონის სოფელი საცხენეთი მიწისქვეშა სტიქიამ თვალის დახამამებამი ნანგრევებად აქცია. იმავე დღეს 15 ივნისს სტიქიური უბედურების ზონაში ჩამოსულმა კომისიამ, რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის თენგიზ სიგუას მეთაურობით, დაზარალებული რაიონების ხელმძღვანელებთან ერთად, ოპე-

(დასასრული მე-2 გვ.)

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტმა დანიშნა:

გურამ ვალიკოს ძე აბსანძე — საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილედ — საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრად;

კახი შალვაძე ძე ასათიანი — საქართველოს რესპუბლიკის სპორტისა და ტურიზმის მინისტრად;

ელიზბარ დიმიტრის ძე ჯაპელიძე — საქართველოს რესპუბლიკის განათლების მინისტრად;

გრიგოლ გრიგოლის ძე გოგაბაძე — საქართველოს რესპუბლიკის ელექტროენერგეტიკის მინისტრად;

ანდრო მინილიძის ძე ზლიპაძე — საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის, ტყის მეურნეობისა და კვების მრეწველობის მინისტრად;

რომან დავითის ძე კასრაძე — ქ. ბათუმის პრეფექტის მოვალეობის შემსრულებლად.

მიწისძვრა საქართველოში

დასასრული

რატომღაც დასახა ღონისძრებანი, უწინარეს ყოვლისა, დაზარალებულია დასახლებების გაწვევის მიზნით, შეიმუშავა უპირველესი ალტერნატიული საშუალებების პროგრამა.

რატომღაც დასახა ღონისძრებანი, უწინარეს ყოვლისა, დაზარალებულია დასახლებების გაწვევის მიზნით, შეიმუშავა უპირველესი ალტერნატიული საშუალებების პროგრამა.

ზარალი ვადაპროგრის ფოტოები.

სხვა გაზეთებიდან

მანვინი — ქიანის წინააღმდეგ
კვირეულზე იქმნება ონკოლოგიური დაავადებების გრივალური მანვინი...
რა დააწვას ინგლისელ მანვინებს
არაფერი. მაგრამ მთელსაფრთხილში...

აშშ-ს სახელმწიფო მდივანი ჩივის ბეიკერი ბერლინში გაემგზავრა, სადაც ევროპის 34 ქვეყნის საგარეო საქმეთა მინისტრებთან ერთად მონაწილეობას მიიღებს ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირის წევრი-ქვეყნების ორდღიან შეხვედრაში. მინისტრები ერთ-ერთ მთავარ საკითხად განიხილავენ კრიზისულ სიტუაციების განმუხტვის შესაძლებლობას ევროპაში სამხედრო კონფლიქტების თავიდან აცილების მიზნით, ასევე ალბანეთის თხოვნას, — პელსინგის პროცესში მისი მონაწილეობის შესახებ. ალბანეთი ევროპის ერთადერთი ქვეყანაა, რომელიც არ არის პელსინგის პროცესის სრულყოფილი წევრი. გასულ წელს პარიზში, ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირზე ის მეთვალყურის სტატუსით სარგებლობდა. ბერლინში ჟ. ბეიკერი ცალკე შეხვედრას ჩაატარებს თავის საბჭოთა კოლეგა ა. ბესმერტინთან, რათა გადაჭრას უკანასკნელი უთანხმოებანი სტრატეგიული იარაღის შემცირების შესახებ შეთანხმების თაობაზე და ამით გზა გაუხსნას ამერიკა-საბჭოთა კავშირის უმაღლესი დონის შეხვედრას.

სამხედრო მინისტრი
პოლონეთის პრემიერ-მინისტრი იან ბელეცკი ბონში ჩავიდა პოლონეთ-გერმანიის შეთანხმების ხელშეწყობის მიზნით. რომელიც აღსაქმნელადს ორ ქვეყანას შორის აღიარებულ საზღვრების ხელშეწყობას და იმ ერთი მილიონი გერმანიის უფლებით გარანტიებს, რომლებიც პოლონეთში ცხოვრობენ. ამ შეთანხმებამ უნდა დაასრულოს ის დაძაბული ურთიერთობა, რომელიც შეინიშნება ორ ქვეყანას შორის მეორე მსოფლიო ომის დროიდან. გერმანულ გაზეთ „დი ველტისათვის“ მიცემულ ინტერვიუში, რომელიც გუშინ გა-

საერთაშორისო ტვირთბრუნვა

მოქვეყნდა, პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა კ. სკუბიშევსკიმ განაცხადა, რომ გერმანიასა და პოლონეთს შორის შეთანხმებას არსებითი მნიშვნელობა აქვს მთელი ევროპისათვის. მისი თქმით, ძნელი წარმოსადგენია გაერთიანებული ევროპა ამ ორ ქვეყანას შორის ნორმალური ურთიერთობის გარეშე.
ინდოეთში ჩატარებული საპარლამენტო არჩევნების წინასწარი შედეგები მოწმობს, რომ ყველაზე მეტი ხმა მიიღო ინდოეთის ეროვნულმა კონგრესმა, რომელსაც რაჯივ განდი ელვა სათავეში, თუმცა ის ალბათ ვერ მოიპოვებს საპარლამენტო უმრავლესობას, რომელიც აუცილებლად ერთპარტიული კაბინეტის ჩამოყალიბებისათვის. მიმოხილველთა პროგნოზით, ეს პარტია მიიღებს დაახლოებით 225 ადგილს პარლამენტში. მისი მთავარი მეტოქე-მეზარაფენი ინდუსტრული პარტია — პარტი-ჯანადა — დაახლოებით 115-დან 120-მდე. დანარჩენი ადგილები განაწილდება ეროვნულ ფრონტსა და რამდენიმე მცირერიცხოვან პარტიას შორის. ვარაუდობენ, რომ ინდოეთის ეროვნული კონგრესი ფრენტიან კოალიციას ეროვნულ ფრონტთან ერთად, ხოლო პარტი-ჯანადა ოპოზიციაში დარჩება.
ისრაელის სამხედრო სარდლობის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ საბჭოთა კავშირმა შესთავაზა ისრაელს, იყილოს საბჭოთა რაკეტისაფინანსავალი სისტემა-

ბი, რომლებიც, მათი თქმით, უფრო სრულყოფილია, ვიდრე ამერიკული სისტემა „პეტრიოტი“ და შეუძლია პერეში გაანადგუროს საბჭოთა წარმოების „სკიდის“ ტიპის რაკეტები, რომელთაც ერაყი სპარსეთის ყურის ომში იყენებდა.
ეს მოულოდნელი საბჭოთა წინადადება ისრაელის ოფიციალურ წარმომადგენლებს გადასცა საბჭოთა ინდუსტრიული კორპორაციის „ალმასის“ ხელმძღვანელმა პარიზში, საავიაციო გამოფენაზე და ამჟამად მას განიხილავს ისრაელის მთავარობა. როგორც მთავრობის წარმომადგენელმა თქვა, ასეთი ინიციატივა საბჭოთა კავშირის მხრიდან ისრაელისათვის მოულოდნელ სიურპრიზს წარმოადგენს.
საულის არაბეთის მეფე ფაჰდი მზადაა დაფაროს 4 ათასი საბჭოთა და 180 ალბანელი მუსლიმის მგზავრობის ხარჯები, რათა მისცეს მათ საშუალება განათრევილიონ ამ კვირამდე ყოველწლიური ტრადიციული სალოცავი მოგზაურობა მუსლიმთათვის წმინდა ქალაქ მეკაში, რომელიც საულის არაბეთის ტერიტორიაზე მდებარეობს. გასულ კვირას რამდენიმე ასეულმა საბჭოთა მუსლიმმა მიიღო მონაწილეობა საპროტესტო დემონსტრაციაში, რომელიც დაწყებულა ჩატარდა მეკაში გამგზავრებისათვის საჭირო მეტისმეტად დიდი საფასურის გამო.

იონა თაყვალიაშვილი
ლობისათვის. ამას პირველ რიგში მოაქვთ და მთელი ქართველი ოფიცირი, რომლებიც ჩემთან ერთად სწავლობდით თუ მსახურობდით. გავხსენებ ჩვენი ამზრდელი, რომლებიც სამშობლოს სიყვარულს გვიერგავდნენ: გენერალი ხუბულური, პოლკოვნიკი — გამრეკელი, ჟვანია, მოწინიძე; პრინციპალური კვიციანი — თედორაძე, გვიჩია, ტიკაძე, შუმლიძე, ერისთავი, აბესცაშვილი, გუგუბიძე, საღხარა, გამომგზავნი, ჩემი მეგობრები. მართლაც, სადა ხართ, თქვენ: სერგო ჩიხლაძე, რეზო ტყაბლაძე, ოთარ ჩიკვილაძე, ნოდარ შენგელია, ჟემალ ხაჩილაძე, ვაით ვარსკვლავილო, ედიშერ კობტაშვილი, მამია ფირცხალიაშვილი, ოთარ თაყვალიძე, ოთარ ამბროლაძე, შალვა ინაშვილი, შალვა ხიდაშელი, ვუტამ რუსთაშვილი, გოგი გალოგაძე და სხვები, რატომ არ ისმის თქვენი ხმა ჩვენი ურთიერთმხარდაჭერაზე, საერთო საქმისადმი თავდადებაზე ერთი სიყვარულზე. უმორჩილესად ვთხოვთ თქვენა საერთო აზრი გამაგებინოთ პრესით ან ტელევიზიით.
ლოდინის დრო კი ნამდვილად აღარ არის...
რამაზ ბოჭორია,
ქობულეთის რაიონის ჩაქვის №1 საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

სამხედრო სენტრი ბორჯომში

ამ ოციოდე წლის წინათ სანატორიუმ „ლიკანში“ ქართველი ექიმების დიდი მეცადინეობით საბჭოთა კავშირის ისტორიაში პირველად შეიქმნა ვასტრონტე-როლოგიური სამეცნიერო ცენტრი, რომელიც აერთიანებდა ლაბორატორიას, დიაგნოსტიკურ და სამკურნალო კაბინეტებს. ამ ცენტრის ბაზაზე დაიწყო 13 გამოგონება, 24 სამკურნალო მეთოდი; სწორედ ამ ცენტრის ბაზაზე ჩა-

ლოდინის დრო აღარ არის

რმოდგენა დამეკარა, ავფორი-აქლი...
როგორც ცნობილია, ამ ტრაგედის მოპყვა 1956 წლის 17 მარტის საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება ქართული დივიზიის გაუქმებაზე. ჩვენ, ასზე მეტმა ქართველმა ოფიცერმა, უარი განაცხადეთ არმიაში სამსახურზე...
ჩვენთან ერთად, როგორც სამხედრო სასწავლებელში, ისე ქართული დივიზიის, ასეულობით ქართველი ოფიცერი იყო, რომელთა მიზანი და მოწოდება სამშობლოსათვის, ერთსავეს სამსახურის გახლდათ. ჩვენ ვამაობდით, რომ განსაცდელის და საჭიროების დროს გამოვადგებოდით ქართველ ერს. და აი, დადგა ის დროც, დრო გამოცდისა და გარდაცემისა. დასჯენა და არჩევანი გაკეთებულია...
ახლა კი საჭიროა დავებმართ ჩვენს მილიციას და ეროვნულ გარდნიას სამაჩხალოში თუ სხვა ცხელ წერტილებში წესრიგის დამყარებაში. ლოდინის დრო აღარ არის, ჩემო მეგობრებო, საჭიროა შეკავშირდეთ და ამოფრადეთ მხარში ხალხის მიერ არჩულ ჩვენს პარლამენტს, დავუკავშირდეთ საქართველოს ოფიცერთა კორპუსის საბჭოს და ერთიანი ძალით გავიღოთ ღვაწლი საქართველოს საბოლოო დამოუკიდებ-

საინფორმაციო სერვისი

საქართველოს რესპუბლიკაში მოდერნიზაციის ხედვის განხორციელების მიზნით, დასრულებულია დიდი მნიშვნელობის რეკონსტრუქციები. მათ შორის გამოშვებული არცთუ ბევრია, ხოლო აღმოსავლეთ სულ ორადორი პიროვნება გახლავთ. სახიზარულია, რომ ახლახან ამ ორს ორი ახალი სახელი შეემატა. დიან, 1991 წლის 14 მარტს, საბჭოთა კავშირის მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტთან არსებულ აღმოსავლეთისა და სამხრეთ-აღმოსავლეთის სახელმწიფო კომიტეტში 396-ე ნომრით განსაკუთრებული სახელმწიფო რეესტრში რეგისტრაციაში გაატარეს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ წარდგენილი აღმოსავლეთ-„მცენარეულ უკრედში პროტოპლაზმის მოძრაობისა და მიემბრანული პოტენციალის რეგულირების რეგულირების კანონზომიერება“. ამ აღმოსავლეთის ავტორი და თანავტორები არიან: თსუ ბიოლოგიის ფაკულტეტის ეკოლოგიური ბიოფიზიკის განყოფილების გამგე, ბიოლოგიური მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ჯანა მონანი, მოსკოვის სამედიცინო აკადემიის ფარმაცოლოგიის კათედრის გამგე, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ალექსანდრე კუდრიანოვი, თსუ ბიოლოგიის ფაკულტეტის ბიოფიზიკის კათედრის გამგე, ბიოლოგიური მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ნინო ბურჯანიძე და მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიოლოგიის ფაკულტეტის ბიოფიზიკის კათედრის უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელი, ბიოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი ლევ ვორობოვი. საუბრისას, რომ ეს პირველი შემთხვევაა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 73-წლიან ისტორიაში და ქართულ ბიოლოგიურ მეცნიერებაში. ამ აღმოსავლეთის გარშემო დღემდე არ წყდება პუბლიკაცია საკავშირო პრესაში („რადიოჩაივა ტრენდს“, 15.03.1991; „მოსკოვსკაია პრავდა“, 16.03.1991; „მედიცინსკაია გაზეტა“, 29.03.1991... და სხვა) სადაც, სამწუხაროდ, აღმოსავლეთის ფარმაცოლოგიის მხარე ტენდენციურად არის წარმოდგენილი.

ამასთან დაკავშირებით ვნახეთ დოკუმენტო, საიდანაც ნათლად ჩანს, რომ შრომა აღმოსავლეთში წარადგინა თბილისის უნივერსიტეტმა და რომ მისი ძირითადი ავტორები ასევე ჩვენს უნივერსიტეტში არიან...

ვთავაზობთ აღმოსავლეთის დედააზრს და ინტერვიუს აღმოსავლეთის პირველ ავტორთან პროფესორ

ჯანა მონანი

ცნობილია, რომ მცენარეული და ცხოველური რეპროდუქციის რეგულირების კერძოდ, ტრანსკრიფციის, ტრანსლაციის, პარტის, უჯრულის, ნიადაგის... ქიმიური შედეგების მიხედვით, ამასთან ცხოველურებისა და განსხვავებით მცენარეული ცხოველების განსხვავებაში, სტატისტიკური მდგომარეობაში ინფორმაციას და მუდმივად განსჯილია ერთი და იგივე გარემო ფაქტორების განსხვავებული ზემოქმედების მიუხედავად მათი სარგებლობისა და ტოქსიკურობისა.

ამიტომ, მათ, შერჩეული მილიონ წლის განმავლობაში, განუგრძებდა სახიზარო, გამოუხედავად თავდაცვის სხვადასხვა თვისებები. ცხოველებში ათავადცივის ინტენსიუტი ვლინდება ბუნებასთან დინამიკურ ურთიერთობის, ვარჯიშ ფაქტორების დამატებითი უფრო მეტი ადგილიდან გადინა ცვლილებაში.

დღემდე ითვლება, რომ მცენარეული და ცხოველური წარმოშობის უკრედები სხვადასხვაგვარად რეგულირებენ ერთსა და იმავე გარემო ფაქტორების ზემოქმედებაზე, თუმცა ცნობილია, რომ ამ უკრედების შინაგანი შედეგებისა ბევრ რამეში განსხვავდება.

ამგვარად, დღეა ამ ბიოლოგიური მოვლენებისა და მათი უკრედის მიხედვით განსხვავების საკითხი, რომელიც ხაზგასმულია ზედა ცხოველურ და მცენარეულ და შერჩეული ცხოველური ინფორმაციის ეკოლოგიური ფაქტორების ურთიერთშემოქმედებაში — როგორც დამანერგებელი, ასევე სასარგებლო.

აღმოსავლეთის ავტორებმა დაადგინეს შემდეგი კანონზომიერება, რომ უკრედში არსებული ან მასში გარემოდან მოხვედრილი ნივთიერებების (ბიოლოგიური ამინოხმადი და სხვა) გავლენის ახდენს შემპარალელი პოტენციალის არამარტო ხახიანობა და ხიდიდებუ, არამედ პროტოპლაზმის მოძრაობის ხახიანობის ცვლილებაზეც მცენარის უკრედში. ავტორებმა აჩვენეს აგრეთვე, რომ აღნიშნული პარამეტრების ცვლილება დროში მკაცრად ურთიერთდაკავშირებულია.

ბიოლოგიური ამინოხმადი და უკრედის რეგულირების ურთიერთშემოქმედების შედეგად იცავება ბიოლოგიური ურთიერთობის რეგულირების ხახიანობის შედეგად მათი პროტოპლაზმის მოძრაობის ხახიანობისა და უკრედის შემპარალელი პოტენციალის ხიდიდუ წარმოდგენენ გარემოს მდგომარეობის ცვლილებების ინდიკატორები.

გარემოს მდგომარეობის ცვლილებებისაზე ინფორმაციის გადაცემა ხორციელდება ავტორთა მიერ აღმოსავლეთში უკრედის სპეციფიკური სტრუქტურების — რეგულატორების მეშვეობით, რომლებიც მანამდე ითვლებოდნენ მხოლოდ ცხოველური უკრედების კუთვნილებად (მახასიათებლებად).

ამგვარად, ავტორთა მიერ პირველად იქნა დადგენილი ცხოველური და მცენარეული ორგანიზმების უკრედთა რეგულირების მექანიზმი იდეალურად, ეს საშუალებაა იდეალური გამოყენებით მცენარეული ობიექტები ცხოველური ობიექტებისა და ცვლილება სხვადასხვა ბიოლოგიური აქტიური ნივთიერებების წყაროდ დახაზვაში კონტრეტაციის შენარჩუნება და მათი სახალხო მემორიაში შენარჩუნება გამოხატულებად.

ავტორთა მიერ გამოყენებული მცენარეული ობიექტები უპირატესობა, ცხოველური ობიექტები შედარებით, მდგომარეობს მისი ხიდიდუ. იგი გამოიყენება საცდელ ცხოველური შერჩეული ცხოველებს მსხვილად, ძვლოვანობითი აპარატურის შექმნას ექსპერიმენტების ჩასატარებლად, ამასთანავე მეცნიერული უკრედი ერთი უკრედიცა და იმავდროულად მტკნარ წყალში მოხლოდა მტკნარ წყალშიც.

აღმოსავლეთის ავტორები და თანავტორები აქტიურად მონაწილეობდნენ მტკნარ წყალშიც და იმავდროულად მტკნარ წყალშიც.

— ბატონო ჯანა, ჩვენი მითხვების ბუნებრივი სურვილია მითხვოთ ცხოველების უკრედში განხორციელებული მექანიკა აღმოსავლეთის ავტორის შესახებ. ამიტომ ვთხოვთ გაიხიზროთ

რული უკრედი ერთი უკრედიცა და იმავდროულად მტკნარ წყალშიც მოხლოდა, მთლიანი, დამოუკიდებელი ორგანიზმიც.

ყოველივე ეს ქმნის შედეგებით უფრო ხელსაყრელ პირობებს ტექნიკური თვალსაზრისით, ვიდრე ცხოველური უკრედის კვლევისას. ამასთან, მთლიანად შედეგების ინტერპრეტაცია ხდება, როგორც უკრედის, ისევე მთლიანი ორგანიზმის დონეზე, რისი თქმაც ძნელია ცხოველური ობიექტზე.

აღმოსავლეთის ავტორი პრაქტიკული მნიშვნელობა ბიოლოგიისათვის, ექსპერიმენტული მედიცინისათვის, კერძოდ, ახლანდელ მედიცინულ კვირბურ პრეპარატების ტოქსიკორობის, აგრეთვე მათი პარამეტრული აქტივობის განსაზღვრისათვის.

აღმოსავლეთის შეიღობა გამოყენებული იქნას ახალსამყარად წამლო საშუალებათა გამოხატებად, რომლებიც გამოყენებული იქნება სხვადასხვა ეტიმოლოგიის ავადმყოფთა პროფილაქტიკისა და მტკნარ წყალშიც მოხლოდა, უკრედთა ფიზიოლოგიის, ფარმაცოლოგიისა და ტოქსიკოლოგიის პრობლემების გადაწყვეტაში.

აღმოსავლეთის ავტორთა ცვლის დრე შექმნილ წარმოდგენას ცოცხალი მატერიალის წარმოშობის შესახებ, ესე იგი მტკიცდება, რომ ცხოველური და მცენარეული სამყაროს თავის ევოლუციურ განვითარებაში აქვს საერთო საფუძველი უკრედი ორგანიზმების დონეზე.

— ბატონო ჯანა, ჩვენი მითხვების ბუნებრივი სურვილია მითხვოთ ცხოველების უკრედში განხორციელებული მექანიკა აღმოსავლეთის ავტორის შესახებ. ამიტომ ვთხოვთ გაიხიზროთ

საინფორმაციო სერვისი

მონანი

ალექსანდრე

კუდრიანოვი

საინფორმაციო სერვისი

თქვანი ცხოველების ტბილ-მწარე ვაკეთილია, ვა ვაველი-ლი მხოლოდური კერძად და სოფლიდან დედაქალაქშიც, საუფროდო უნივერსიტეტიდან მოსკოვშიც თუ სხვა სამეცნიერო ცენტრებშიც.

— დავიბადე სხანეთში, ლენტეხის რაიონის სოფელ სასა-ში 1945 წლის 28 ოქტომბერს. ბავშვობა მძიმე მქონდა. მა-მაჩემი რეპრესირებული იყო და მზრდად ვფრთხილდები ნე-ნიბრად დაბრუნებული ჩემი ბიძა. მამის ძმა. მათი ორი ძმა კი უფროსი უმცროსი დაიკარგა უკრედისა და ბელთრუსის ფრო-ნტზე. უმცროსი რომ არ გვეგონო, მე და ჩემს დედამამი-ვიღებდნენ ბიძა, გუჯუ ონიანმა ფაქტიურად თავისი ახალგაზ-რდობა მოგვიტანა. მისი უფრადემა მამის დაბრუნების შემ-დეგაც არ მოგვეტანა... პლანეტარული საფრთხე მიტაცებ-და. მაგრამ მოხდა ისე, რომ მამის ბიძის და მისი უმცროსი „გადაღწევილებით“ გამოცდები ჩავაბარე სამედიცინო ინსტი-ტუტში. კონკურსში გასასვლელად დამატება 0,3 ქული. შე-ორე წელსაც იგივე დამეხარება. მესამე წელს კი მიხვდნენ ჩემბი, რომ მან მარტოცოდნით ვერაფერს გავხდებოდი და გამოცდები თბილისის უნივერსიტეტში ჩავაბარე.

სოფელი ბიჭისთვის ძნელი იყო მოშოვებიდან შორს, ქა-ლაქში ცხოვრება და თანაც ყველა იმ ინფორმაციის ათვისება ერობაში, რისი საშუალებაც ქალაქელ ბავშვებს აკვირდნენ აქეთ სოფლში. ვსწავლობდი ბეჭითად, ვიყავი წითელი დიდილო-მის კანდიდატიც. მაგრამ მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფი-აში მივლე დამაკმაყოფილებელი და ჩემი წითელი დიდილომის მიღებასაც წერტილი დაესვა. მაშინდელი ჩვენმა დეკამა-ლიმა პიროვნებამ და, გულის სიღრმეში ინტელიგენტმა აწ განსხვავებულმა პროფესორმა ბატონმა ლევან ნათარე მარ-გორც გამოვალისი, შემადგომლობა აღმწა დიდი საბჭოს წინაშე და პირადი რეკომენდაცია — ბატონ ილია ვეკუასთან, და როგორც კერძო შემთხვევა, მომეცს რეკომენდაცია ასპი-რანტურაში ჩასაბარებლად.

დავამთავრე ბიოლოგიის ფაკულტეტის ადამიანისა და ცხო-ველთა ფიზიოლოგიის კათედრა 1970 წელს, მაგრამ იმის გა-მო, რომ კათედრას ასპირანტურის ადგილი არ ჰქონდა გა-მოთხოვილი, ამდენი განცხადების შემდეგ მიღებული რეკო-მენდაცია ასპირანტურისათვის, პაერში გამოკიდებული რჩე-ბოდა.

საუბრისას, ამ პერიოდისათვის „კარგი“ წინადადება მქონდა მიღებული ქალაქის მაშინდელი კომკავშირული ლი-დურისაგან. შემდეგში კომკავშირული პარტიაქტივობა „არ-სებობდა, მაგრამ, ეს რომ მაშაჩემს ვუთხარს, სასტიკად წინა-აღმდეგე წყვილია. მაგ ხაზით ნუ წახვალ შე-ვი-ლო. არაფერი სიკეთე ამ ბელისუფლებს სასამართლო ჩვენ არ მოგვტანა. რუსეთის ტრამალებში და სხვანაირი მიმდრე გერ-მანიასთან ომს შევაწყვილებ მე და ჩემი ძმები. დედამის ძმა, მღვდელი, 37-ში დახვრიტეს, ქრისტეს ქალაქედლო. და ბო-ლოს რა? ვინც მაშინ თავის თავს „მოუფრთხილდა“, ახლა ის-ინი ცხოვრობენ კარგად. ერთადერთი ვა შენთვის მხოლოდ მეცნიერებაშია. ბოლო პერანგს გავხიდი ტანზე და შენ მა-ინც არ მოგაკლებ არაფერს.

დღემდე ჩამქმნის ყურში მაშაჩემის ეს სიტყვები. წინ მი-დგას მისი ანთებული, გაციკროვებული თვალი. ამ დროს გი არავითარი შანსი მეცნიერულ სამყაროსთან ურთიერთობისა, არ არსებობდა. ასპირანტურის ადგილი არ იყო და არც სა-მეცნიერო შტატი. პირდაპირ სასოწარკვეთილები ვიყავი ჩავარდნილი.

და აი, რამდენიმე დღის შემდეგ მამასთან საუბრისას, ბა-ტონ ბორის ლომსაძესაგან მივიღე შემდეგი შინაარსის დეკლ-არაცია: „სასწრაფოდ ჩამოვლით უნივერსიტეტში, ბიოფიზიკის სპე-ციალობით ასპირანტურაში გამოცდების ჩასაბარებლად“.

ეს ამბავი მოწმებლილ ცაზე მერის გაგარდნის გავდა ცხო-ველუნამის დეკლარაცია სათუთლად შეუნახავს და მერე, უკვე მრე-ვალი წლის შემდეგ, როცა იგი გარდაიცვალა, დედაჩემმა მის ლოქუნებში სათუთლად გადინებული ხახა. ამ დედაშას მეც დღემდე ვუფრთხილდები.

ჩემთვის ძალიან ძნელი წარმოსადგინი იყო ბიოფიზიკისო-ბა. ვინაიდან ამ საგანს ვსწავლობდით ერთი სემესტრი და ისიც დიდხანს იტყოფო ჩათვლა იყო. მაგრამ იმდენად დიდი იყო სწავლის გავრცელებების სურვილი, რომ არ შეგეშენე წი-ნაღობებმა. ბატონმა ბორისმა დიდი ყურადღება და გუ-ლისხმიერება გამოიჩინა ჩემს მიმართ. მომცა ვა მეცნიერე-

ბისავე და თანაც დაამატა: „ჩვენი კათედრა აქტიურად მონაწილეობდა ამ საშუალება აქციებში შენი რეკონსტრუქციული რეპროდუქცია. თუ გინდა მარტო ასპირანტი ხედავ იქნება“.

თუ არადა, უნდა წახვიდე მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიოლოგიის ფაკულტეტის ბიოფიზიკის კათედრაზე ხანგრძლივი მივლინებით. შენ, რამდენადღაც ფიზიოლოგი ხარ, მოიდი და შეისწავლე პროტოპლაზმის მოძრაობა მცენარეულ უკრედებში. კერძოდ ამ საკითხებზე მუშაობს ინიერვი, ბიოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი ლევ ვორობოვი, და მასთან უნდა ვავიჯავხვო. საინტერესოა, რა ამოძრავებს პრო-ტოპლაზმას მცენარის უკრედში. რა აძლევს პირველ საწყის ბიძგს მას“. სამწუხაროდ გერ ჩემამდე და ალბათ ჩემს შემ-დეგაც დიდხანს დარჩება ამოცნობი ეს ფენომენი, თუმცა ის, რაც აღმოვაჩინე მოსკოვის უნივერსიტეტის ბიოფიზიკის კათედრის უნივერსიტეტის ბიოფიზიკის ლაბორატორიაში 1972 წელს, მოლოდინი იყო ჩემთვის, ვორობოვისთვისაც, ლომსაძისთვისაც და სხვებისთვისაც.

ვინ იცოდა მაშინ, რამდენი წელი იქნებოდა საჭირო ინტენსიური მუშაობისა თბილისის უნივერსიტეტის ბიოფიზი-კის კათედრაზე თუ საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა სამეცნიერ-ო ცენტრებში, ახლა, რამდენი მოხსენების წყაითება მომ-ხდებოდა საერთაშორისო, საკავშირო თუ რესპუბლიკური სიმ-პოზიუმებზე, კონფერენციებზე და სკოლა-სემინარებზე. შე-მდეგ კი ყველაფერი ეს, მოხსენებები თუ ცალკეული ცდი-ბი, ოპონენტების ცრობისმყოფეობის დასაქმყოფილებლად ხელახლა გასამეორებელი გამობრუნდა, რათა ჩემი ოცქლიანი შრომა აღმოჩენის უფლებას აღიარებოდა და ვიკრავებოდა.

— ნებისმიერი საქმის განხორციელებას, მით უმეტეს ჩვენს ხინამდიდოში, ათასი წინააღმდეგობა ახლავს. ბატონო ჯანა, თქვენ გამარჯვებული კაცი ხართ და, აი, ამ ხინამდი-დან მინდა, კეხარს კეხარსა მთავოთ და თქვით, ვინ იყო თქვენი თანამდგომი, თანამშრომელი და, თუ უნდა, ასე-ვე იხილო, რომლებიც ხელს ვაშლიდნენ მუშაობაში.

— მაღალიერ ვარ პირველ რიგში ჩემი მოშელო მამის, რომელიც ზვენიგოროდში მწერდა ჩემი წერილების სახასუ-ხოდ: რომ „ვინ დაგვიკრებს შენ იმას, თითქოს ფიზიკურად გააკვირებოდა და ამიტომ ვერ გაგველო მოსკოვში. ყველა იტყვის, რომ შენ უბრალოდ ვერ დამოიე სწავლა და ამიტომ გამოიქეცი მოსკოვიდან“. რა იცოდა მაშაჩემმა, რომ რაღაც 70 კილომეტრის დაშორებით მოსკოვიდან ასეთი განსხვავება იქნებოდა ცხოველების პირობების მხრივ. რომ ზოგჯერ, როცა დენი გამოირთვებოდა, ყვეტდნენ მუშაობას საჭიკავი და წყლის საჩიხი. ეს განსაუვრებით ზამთარში ხდებოდა. დო-ვლის ჩამოყვინის გამო, წყებოდა ელექტროგადამცემი ბე-თლები და ფენურ სასლი, სადაც მე ვცხოვრობდი, დე-ბოდა ჩაჭრებოდა სიცივე. ზოგი ასპირანტი მოსკოვში ცოლ-შვილით გაქცევით შეელოდა თავს, მე კი შალის საბანში ვახვეული მთელ ლამების მოძრაობაში ვათენებდი. წყლის მაგვრად თოვლს გვამდი, იყო ასეთი მომენტები.

მაღალიერების გრძობით მინდა მოვიგონო ჩემი ქომაგი ნიკო კვეციანი და მისი მეუღლე ქალბატონი ოლია, მათგან დიდი სითბო და სიყვარული მახსოვს. იღვის განხორციე-ლებებში პირველ რიგში მხარში მედგნენ ჩემი თანავტორები და უნივერსიტეტი კოლეგები, რომლებთანაც ზოგჯერ დის-კუსიასაც ვმართავდი. ზეღის შემდეგ ჩემი და სვეტლანისკე ყველა ახალს გამოუჩნდება ხოლმე. ეს ისტორიული მოვლენაა. ისინი უფრო მობილიზაციას მიეთვლებნენ საქმეში და მიფ-ხილდებდნენ...

— ცნობილია, საქართველოში ეს აღმოსავლეთი მთა-შეა. რა პრაქტიკული სარგებლობის მოქმედს თავისუფალ და დამოუკიდებელ საქართველოში, სახელმძრო, ჩვენი დანერ-გული სახალხო მტკნარების რამდენ რამეში იქნება გამო-ყენებული და, რაც მთავარი, რა ხახი და რა ფარგლით?

— ჩვენი აღმოსავლეთი ფართო პერსპექტივის ქმნის ახლანდის-თეშიწარმოული სამყაროსწამლო საშუალებების კონცენტრა-ციული შესაბამისობების დასადგენად. თუ დღემდე უკრედულ ცხოველზე ექსპერიმენტების ჩატარება ვგინდებოდა ცოცხალი ცხოველური ორგანიზმიდან განხორციელებული უკრედები, რომ-ელიც თავისთავად არღვევდა ორგანიზმის მთლიანობას, ამ-ჟამად ჩვენს ცდებში საკვლევ ობიექტად გამოყენებული წყალ-მცენარე ნიტელმა და ხინამარა წარმოადგენს ცალკე უკრედს (ბუნებით 2-დან 10 სანტიმეტრამდე) და ასევე დამოუკიდებელ ცალკე ორგანიზმს, რომელსაც გაანჩია უხარი რეპროდუცია გა-უკუტრის ბიოლოგიურად მტკნარ ნივთიერებათა მტკნარ დაბალ ცონცენტრაციებს. ფაქტიურად ანალოგიურ, რაც შეინიშ-ნება ცხოველური უკრედებში.

სწორედ ეს ანალოგია გახდა საფუძველი ჩვენი ცდების შე-მდეგობი ფართოდ გამოცდილი და უკრედშიგანთა მექანიზმების შესწავლისათვის. გამომდინარე აქედან, ომუვაინით კაბონზომიერ-ება, რომელიც საფუძველს ქმნის მეცნიერულად დასაბუ-თებულ ლინეზე შევისწავლოთ უკრედშიგანთა ფიზიოლოგი-ური პროცესები და ამით პასუხი გავცეთ კითხვას იმაზე, თუ რამდენად შესაძლებელია მოდელირ ცდებში წყალმცენარის უკრედით შევცვალოთ ცხოველური, და ეფექტის ინტერპრე-ტაცია კი შევცვალოთ ყველა ცოცხლის ობიექტზე.

გარდა ანთხულისა, შევქმენით უკონტაქტო გამოყვანის ხელსაწყო „ბიოტესტ-ში“, რომელსაც არ გაანჩია ანალოგი, მა-გრამ ეს ცალკე საუბრის თემაა, აგრეთვე სხვა საუბრის თემა-ისიც, რა პრაქტიკულებს ვსწავლობთ და ვისი შედეგითი.

— ბატონო ჯანა, ბოლო პერიოდში თუ არ ვცდები, ორჯერ განხეთ ტელევიზორში. პირველი სტუდიოპროგრამა ხინამარა პი-რობების ქეხობდა. საქარად ვაკვირე, რომ თქვენ და სხვა უნი-ვერსიტეტებიც კალიან უდა პირობებში ცხოვრობთ. ამე-ტომ, საინტერესოა, როგორ მიახვით თქვენ მათამად ანთ-დე წარმატებას, ასეთ ვითარებაში მყოფმა.

— ტელევიზიით ანთხუული გამოცემა ნაღველს მგვირის, რომ დღემდე შემოვრჩი სტუდიოპროგრამა და ამ მდგომარეობის კაცი იქ რაზეთი ვცხოვრობ. ისიც უნდა დაგვმარტო, რომ ერთი კვარარტული მეტრი საუბარითი ცხოველები ფართო ჩემს სახელზე არ ირისებდა არსად.

ბევრი შეიძლება ფიქროს, რომ კაცი, რომელიც უნივერ-სიტეტის ლექტორია, პროფესორი, თუ დოცენტი, უნარეგ-ულყოფილია ყველაფრით. ეს, ალბათ ზოგი მალოღანვითარე-ბული ქვეყნის სიკეთეა, თორემ ჩვენთან, ყველაზე უფლ პი-რობებში თუ ვინმე ცხოვრობს, ეს სტუდენტულად ჩემი შე-ზობლება და ჩვენი უნივერსიტეტი სამეცნიერო კოლაბ-რატების წევრები არიან.

როგორც ხანს, არის კატეგორიები ადამიანებისა, რომელ-თაც ცხოვრებისეული სიძნელებები ასტომულირობენ. ალბათ ასეთი ვეკუთენი მეც... ერთიც უნდა და-გვაგად, რომ არა ჩემი მეუღლის უდრეგის თანადგობა და მხარ-დაჭერა, ამდენს ვერ შევძლებდი. მან იტიერთა შეიღების აღზრდა და მამცა თავისუფალი ვა შემოქმედებში. შენ ხომ თვეობით ვიყავი მივლინებებში...

მართე გამოცემა სასამოვროც იყო და საამაყოც. თუმცა იქ არ მათქმევინეს, ის, როც ვაკვირე. ალბათ, დროს სიმცირის გამო. ასეა ხოლმე, ტელევიზიით მეცნიერული მიღწევების თვის ხშირად დრო არ ვჭრებ, ხოლო საეინესიოთ რა რა-დენიც ვნებავთ.

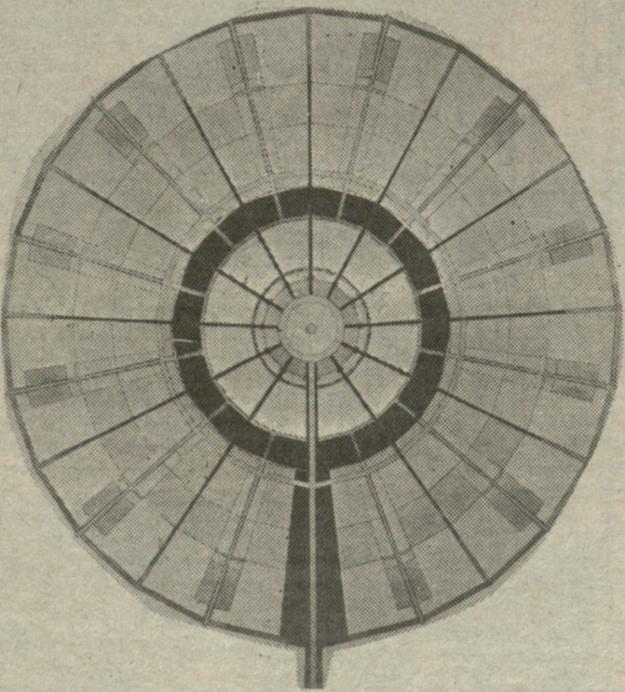
ეხატორა პანაქო მანია

გაღობა ხანებში განსაკუთრებით ბევრს საუბრობენ ქართული სოფლის წარსულს, აწყობას და მომავალზე...

ისე სხვაგან? აი, კითხვა, რომლის პასუხი ყველას აინტერესებს. მხატვარ-ლიზინერ შალვა კაპარავის მოსახერხებელი ეს არტული...

მა აქვს, ადვილად დავრწმუნდებით, რომ ცენტრი ყველა მოსახლეთათვის აერთიანებებს, აერთიანებს...

ისა, როგორც

ზღაპარში...

გონიერება

დღეობის დღეებში ნათელი სურათია. როგორი უნდა იყოს თანამედროვე სოფელი? ამ არტული იოს კითხვებზე საჭიროა პასუხის გაცემის ცდილობა...

სრულ მოსავლას, შესაძლებელი იქნება ცხოვრება... თუმცა დავიწყეთ თავიდან. ავიღოთ 24 ოჯახიანი, 74 კომლიანი სოფელი...

თავისთვის თვე გართობის თვე როდია, ამბობს შალვა კაპარავა, იგი ღვთისმშობლის ჩასახვის დღეა...

საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი

ახსენებს სტუდენტთა მიღებას 1991-92 სასწავლო წლისათვის წარმოებისა და მოწყობისათვის და წარმოებისა და მოწყობისათვის შემდეგ სპეციალიზაციას.

- 1. აგრონომია, კვალიფიკაციით სწავლული აგრონომი (ქართული და რუსული სექტორები);
2. ხატეო ხაზალი და ხაბარკო მეურნეობა, კვალიფიკაციით საბალო-საპარკო მშენებლობის ინჟინერი (დღის სწავლებაზე - ქართული სექტორი, წარმოებისა და მოწყობისათვის - ქართული და რუსული სექტორები);
3. სოფლის მეურნეობის მექანიზაცია, კვალიფიკაციით ინჟინერ-მექანიკოსი (ქართული და რუსული სექტორები);
4. სუბტროპიკული კულტურების ტექნოლოგია, კვალიფიკაციით ინჟინერ-ტექნოლოგი (ქართული და რუსული სექტორები);
5. სუბტროპიკული აგრონომიის მექანიკა, კვალიფიკაციით ინჟინერ-მექანიკოსი (ქართული და რუსული სექტორები);

სუბტროპიკული კულტურების ტექნოლოგიის სპეციალიზაცია (წერა), ქიმიკი (ზეპირი), ფიზიკი (ზეპირი);
სუბტროპიკული აგრონომიის მექანიკის დარგების ექსპერტიზის სპეციალიზაცია (წერა), გეოგრაფი (ზეპირი), საქართველოს ისტორიკი (ზეპირი);

უმაღლესი სასწავლებელში მიიღებიან საშუალო განათლების მქონე მოქალაქენი ასაკის მიუხედავად, რომლებიც შეხვდებიან სარგებლობენ თანაბარი უფლებით. წარმოებისა და მოწყობისათვის სწავლებაზე მიიღებიან არჩეული სპეციალისტების პროფილით მომუშავე პირები.

გამოსათხოვარი

კიდევ ერთი ნათელი სიკვდილი მოაკლდა ჩვენს სამეცნიერო, კიდეც ერთი ერთგული ქარისკაცი მოუკვდა საქართველოს.

ერს ახრებდა - თანაც არავის ახსოვს მისი ხაქმე დაუთავრებელი, ზერეფე დაკეთებული.

ამორტ პიერის 24 წლისაა. იგი ამერიკის ჩრდილოეთ კაროლინის შტატის ერთ-ერთ ყველაზე ლამაზ ქალაქში - შარლოტში ცხოვრობს. ამორტს ამავე ქალაქის ინტერნაციონალური სახლის პროგრამების ხელმძღვანელია და ძალიან დაკავებულია თავისი საქმით.

მოსაწყვეი ინტერნაციონალურ ჯგუფში შექმნილი წიგნები და სხვა საშუალებები მათგანი ძალიან ბევრს დაეხმარება...

ყველას რაიმა აქვს სახსროვარი

ირაკლი კოსტავამ იპოვა მესამე ნაპირი. მან აირჩია ვაზა ხელოვანთა, პოეტთა, რაინდთა, ჭურჭრთა, ბრძენთა, შემოღობი... ირაკლიმ თავი მოიკლა.

მე არ შემიძლია ირაკლიზე ვისაუბრო წარსულ დროში, რადგან ის ყოველთვის ჩემთანაა...

გარეგნობით არის უღამაზესი, მადალი, მზარბეჭიანი, ძველ ქართულ მითურადა მკაცრი.

უფროსი ჩაცმა, გოგონები, მეგობრები, იმები, ქვიფი... დაღვეს. ნასვამი დედის ხელს გადახვევს და ლაღო ასათიანს დაიწყებს. შეხანიმნავად კითხულობს, ახე თვით ლაღოც ვერ წაიკითხავდა:

„თავს არ მოიკლავს ქართულად არა, ის შეიძლება ბრძოლაში მოკვდეს“.

ბრძოლა მოსწყურდება ვაჟებს. მწუხარე თვალები აერთებენ. ყველაზე მეტად ახლა მკაცრ მამას.

ირაკლი ლექსებით ცხოვრობს. ახალ ლექსს დაწერს, პირველად დედის წაქითხებს. თუ სხვაგან არის, ტელეფონით ურეკავს:

„თერთად გაფრინდება თოვლის ფოჭქები, ის ერთი ცხოვრებაა, ჩემი ფოჭქებიც“.

საოცრად არ უყვარს წერილების წერა. მამამ უხსავს: „ირაკლიო, ირაკლიო, ხომ შეგამჩნია ნაკლი? წერილს რომ არ იწერები, მამას ხომ არ ებერები?“ მამის მიხურვას ეხსობს. მერაბს ანდერძები უყვარდა. ეს წერილები იუმორით იყო სახეც. რაც კი იმ დროს თბილისში გავიწვია, ყველა მიეწერა.

80 წელი შეუსრულდა 9 მარტს. ველოდებით, როდის შემოვატყდება ოთახში გულგაღვლილი და ლაღი. გავლანდავს, გვიხსენებდნენ, შეგვარცხვენს, მერე დაგვიჩოქებს და პატივებს ვთხოვს. ხილიდან ირაკლის ყურბენი და ლეღვი უყვარს ყველაზე ძალიან — ეს ბიბლიური მცენარეები. სახარებას კითხულობდა პატარა ბავშვი. მაგრამ იგი ერთგან წერს:

„თუმც არც სწამდა სახარების სურათი მძაფრი, მაგრამ მოსწონდა ხილიდან ლამაზი ზღაპრის“.

ახლა კი გთავაზობთ ირაკლის ლექსს, რომელიც იბეჭდება პირველად. ამ ლექსის ბელნაწერი მიხარუქია ირაკლის დედამ — ქალბატონმა რუსულან ბერძენმა. უფრო ძვირფასი რამ ჩემს არქივს არ გააჩნია.

მირანდა შიშინაძე,

ქ. ზუგდიდის მე-3 საშუალო სკოლის XI კლასის მოსწავლე.

უკანასკნელი კაცია დაეტყო ბავშვებს ცისფერი ჩრდილები ანგორდენს სარკეებს. თორმეტი მოციქული იღვა თავდაბრძოლი იუდაში კი გაბედა — ასწია მახვილი.

ახალი ღმერთი დიდი ამტკრედა კარებს, ველური ხალხი ისროდა წამახულ სარკეს. მუა მდინარეში გაშვებულა დიდი ბორანი უკუნ რამისას ესტუმრა პოეტს შავი ყორანი, არ არსებულა უფრო კარგი სხვა მოსახარე შემსურავს თანგი აღდილებს ღობით შემოგარულებს შემოპარვია სარკეგლა მოღვმის საფუძველს დიდი ნატარის ხე ოცდაათი ვერცხლოთ დახუნდეს:

გაურეკიათ დასავლეთით დიდი რემები, იქ დახვედრიათ საოცნებო თეთრი გენები, გემანხე იღვა მებზგაური ცისფერი ქულით, ფართე შარვალოში დაუმაღლავს ფუმფულა კული.

მოსამართლებს გაუცსიათ დიდი ღარბანი, ოთახში იღვა ქანდაკება ქალზე ლამაზი, ხელში ეჭირა დამტკრეული სასწორის პინა და ზედ პატარა ნაჯღულებს უნდა ედგინა.

ნაკადული კი დაუშრია სიცხეს აზიურს, არ შეეპუა მზის სხივები სასწორის მაგიურს, და წყლის ამომშრალ კალამიტზე გაჩნდა ხრიოკი, ებრაელ ქალებს აეტეხათ დიდი წიოკი.

ასე ივლიან მუდამ წყაროს მოწყურებულნი, ყველა ერისგან საშუადლო დაწუნებულნი... ორმოცი წელი გადაწვდება საუკუნეებს და მათი სისხლი ამოივანს დახუნდულ ხეებს.

რბოლაც დამთავრდა, მოღვმია ნაპირს ბორანი, მოწყენილ პოეტს გაქცევია შავი ყორანი სასუფეველი უპოვია გაფანტულ ერსაც და ქრისტემ უთხრა პატიება ურწმუნო ბერსაც.

გამხარია ხორცი ჩაუფლიათ წმინდა მიწაში, დაღერილი სისხლი მოგაროვებს თაფლის ქილაში მზის სხივი უკრთის აღმაცერი თოვლის ნაპირებს და გამოარჩევს ათი წმინდანი ხორბლის თავთავებს.

მერე კი მოვა იანვარი — თვე აღმადრენის, დრო ბუღბულთა და არწივების სხვაგან ვაფრენის. ყველანი წავლენ, წაიყოლებს ფრენა აფრების ბოლოს ყველაზე უგზო-უგვლოდ კი ჩვენ გავტყრებით.

ირაკლი კოსტავა.

ა. წ. 7 ივნისის გაზეთ „ლიტერატურულ საქართველოში“ გამოქვეყნდა პროფ. გ. შრეველიშვილის წერილი „ვაკიდან“ — თავისუფლების სიმბოლოსაკენ“, რომელშიც განხილულია საქართველოში მეცნიერთა ატესტაციის პრობლემები. ჩვენ ძირითადად ვეთანხმებით ბატონ გიორგის მოსაზრებებს, მაგრამ ზოგიერთი საკითხი, მეცნიერთა ატესტაციის ახალი სისტემის გარეშე ჩვენ აზრით დაზუსტებას მოითხოვს.

1. სსრკ უმაღლესი საატესტაციო კომისიის („BAK CCP“) იურისდიქციის შეწყვეტის აუცილებლობა საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ექვს არ იწვევს. მაგრამ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეს პროცესი უნდა განხორციელდეს ეტაპობრივად. კერძოდ, პირველ ეტაპზე მთლიანად უნდა მოხსნას „ვაკ“-ის უფლებამოსილება ქართველოგიურ მეცნიერებათა სფეროში (საქ. ისტორია, არქეოლოგია, ეთნოგრაფია, ხელოვნებათმცოდნეობა, ენალოგია და სხვა) და ა. შ.). შემდეგ ეტაპზე მისი („ვაკ“-ის) იურისდიქცია უნდა თანდათან შეიზღუდოს საქართველოს სახელმწიფო აღმავლობის პარალელურად, და ბოლო წერტილი დაესვას ჩვენი ქვეყნის სრული განთავისუფლების დღეს. მით უმეტეს, რომ ამ ბოლო დროს „ვაკ“-ის მხრიდან აშკარად შეიმჩნევა მთლიანად ნიშნები. ჩვენ მოხარვით მოსაზრებთა იმის შესახებ, რომ უკვე გაცემულმა (ან მომავალში გაცემულმა) „ვაკ“-ის მოწოდებებმა საქართველოში ხარისხის შესახებ თანამართლები იარსებოს საქართველოში გაცემულ ანალოგიურ მოწოდებებთან ერთად.

2. საქართველოს სახელმწიფოს აღდგენის შემდეგ ჩვენი მეცნიერება და ბავშვები (და არა შვიკ) მსოფლიო მოწინავე მეცნიერების წრეში და დაიკავებს თავის კანონიერ ადგილს, რომელიც მას საუკუნეების მანძილზე ღირსეულად ეკავა. აქედან გამომდინარე მოხდება ბუნებრივი დანერგვა იმ პირობებისა (წამყვან უცხოურ სამეცნიერო ურბანლებში

სისტემატიზი პუბლიკაციები, უცხოელ მეცნიერთა ექსპერტება, მსოფლიო ციტირების ინდექსი და ა. შ.), რომლებსაც ბატონი გიორგი დღევანდელ რთულ პირობებში უყენებს ხარისხის მაძიებლებს. ამიტომ ასეთი მოთხოვნები დღეს ნაადრევად გვეჩვენება (ყოველ შემთხვევაში გარდამაგალ ეტაპზე).

3. ჩვენ სწორად მიგვაჩინა წინადადება ერთი (დოქტორის) სამეცნიერო ხარისხის შემოღების შესახებ. მაგრამ მიგვაჩინა, რომ ბატონ გიორგის მიერ შემოთავაზებული დოქტორის ხარისხის დაცვის პროცედურებში ბევრი ხელშეშლად გართულებული მოხდება. ჩვენი აზრით ხარისხი უნდა მიენიჭოს ისეთ მეცნიერს, რომელსაც აქვს გამოქვეყნებული შრომათა ციკლი, სადაც გადაწყვეტილია ერთი რომელიმე მნიშვნელოვანი პრობლემა და რომლის შეფასება მოხდება სპეციალურად სამეცნიერო საბჭოს მიერ გამოყოფილი რამდენიმე დოქტორის მიერ (სასურველია, ერთი მათგანი მაინც იყოს უცხოელი მეცნიერი). რაც შეეხება უკვე კანდიდატის ხარისხის მქონე მეცნიერებს, მათ უნდა მიენიჭონ დოქტორის ხარისხი, საკანდიდატოს დატვირთვაში გამოქვეყნებული სტატიების სერიისა და ერთი ან ორი მონოგრაფიის მიხედვით.

4. ვერ დავეთანხმებით ბატონ გიორგის აზრს მეცნიერებათა კანდიდატისა და ახალბედა მეცნიერის გათანაბრების შესახებ დოქტორის ხარისხის მოპოვების პროცესში, ვინაიდან დღეს საქ-

რთველოს მეცნიერთა კორპუსის მნიშვნელოვან უფრო მეტიც; წამყვან ძალას სწორედ კარგად ჩამოყალიბებული უცხო ენების მოცულობით მცნიერებათა კანდიდატები და დოქტორები შეადგენენ (26-დან 45 წლამდე). რიც, შემთხვევებში კანდიდატები, რომლებიც მრავალი სტრიქონული სამეცნიერო ნაშრომისა და გამოგონების ავტორები არიან, საკმაოდ მაღლა დგანან ე. წ. „პროფესორთა“ ნაწილზე. აგრეთვე შეუფერებლად მიგვაჩნია დიდი ბრიტანეთის მეცნიერთა ატესტაციის სისტემის კობირება.

5. და ბოლოს, ჩვენც, ბატონო გიორგი, არ მიგვაჩნია მიზანშეწონილად საკამეზო „ვაკ“-ის ანალოგიური მულტიმედიტ საატესტაციო კომისიის შექმნა საქართველოში. ხარისხები უნდა მიანიჭოს სამეცნიერო დაწესებულებებში შექმნილია შესაბამისმა კომპეტენტურმა საბჭოებმა. ბოლო რაც შეეხება დღევანდელ დღეს, ჩვენ მიზანშეწონილად მიგვაჩნია ერთგული პარალელის მეცნიერების, კულტურისა და განათლების კომისიისთან შექმნას (დროებით, საზოგადოებრივ საწყისებზე) სპეციალური საბჭო, ან ქვეკომისია, სადაც გაერთიანდება მსოფლიო კანდიდატის სპეციალისტები, რომლებიც შეიძლება დაეხმებოდნენ საქართველოში მეცნიერთა ატესტაციის შესახებ.

სანდრო მონეშვილი
თეზურ თოღა
ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი.

მსოფლიო სათნოება და სიყვარული

კარგა ხანია ასოციაცია „კათარზისმა“ თავისი გულმოწყობით და დახმარებით ფართო საზოგადოების სიყვარული დაიმსახურა. საქვეყნოდ გაითქვა სახელი. წერის დღე მთლიან მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხიდან — ამერიკიდან, ინგლისიდან, საფრანგეთიდან, ავსტრალიიდან და სხვა.

სულ მალე, ოქტომბრის თვეში, თბილისში, დავით აღმაშენებლის გამზირზე მყოფობში ჩადგება „სათნოების სახლი“. ეს უნება სახლი სითბოსა და სიყვარულისა, დახმარებისა და შეწყვეტისა მათთვის, ვინაც თავის უბედობით აშორდა დღეს და არავინ ჰყავს ახლობელი, ხელი რომ გაუწოდოს.

14 ივნისს კი ერთი დიდი საშვილო შეილო საქმე გაკეთდა. ქართვე-

ლმა ხალხმა იზიგმა „სათნოების სახლი“ გახსნა, აქ თავი მოიყარეს იმ ადამიანებმა, ვინაც თავისი წვლილი შეიტანა სათნოების აფთოქის ასაკებად. უფროსი შემწეობით აფთოქის აქტივობა ქაშუეთის ტაძრის მოძღვრამ მამა ელჩხარამ.

გულთბილად მიულოცა ხალხს სათნოების აფთოქის გახსნა ჰუმანიტარული ასოციაცია „კათარზისის“ პრეზიდენტმა, ბატონმა ზაურ აღლაშვილმა. მან უპირველესად დიდი მადლობა გადაუხადა საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტს ბატონ ზვიად გამსახურდიას და უზენაეს საბჭოს თანდგომისა და დახმარებისთვის, რკინიგზის საფთოქო სამმართველოს, რომელმაც 5000 მანეთის თანხა დაეხმარა.

ბის წამლები გადასცა სათნოების აფთოქას, ქალაქის საფთოქო სამმართველოს, რომელმაც აგეჭი და საფთოქო მოწყობილობა გაიღეს. მადლობა გადაუხადა ფართო საზოგადოებას, რომლებიც არაფერს იშურებენ მართლმად, ხელმოკლე ადამიანთა დასახმარებლად.

აფთოქი იარსებობს კეთილი ნების ადამიანთა შემოწირულობებით, იგი მოქმედებს მართლმად, რომელთაც 70 მანეთზე ნაკლები პენსია აქვთ და მართლმად იარსებობს არიან. ასეთი ადამიანი დღესდღეობით თბილისში 400-მდეა.

სულ ერთ თვეში ფუნქციონირებს დაიწყებს უფასო სასადილო ბიბლიოთეკა, საპარაკმხრო, სტუდია, რომელიც გამართავს სპეციალურს, კონცერტებს.

იმედია, სათნოების აფთოქის გახსნა მრავალი კეთილი საქმის წამოწყების საწინდარი იქნება.

ნათანა ზავეშვილი

ორკაბ პიერსი: ბრთველო, არ დაპარტო დიერი სილაღე

ეტი ბარათები დაგვირგია სატელევიზიო სახლში, სადა ჩვენთვის მოწყობილ საკონცერტოებზეა. მის მიერ შემოსული ქართული კუთხის ჩვენთვის, ქართული კერამიკის სამახსოვრო ნივთები ამ... ჩემთვის თითოეული... დახეივანისა — ამ... ჩვენი დამოუკიდებ... საქართველოს დიდი დროშა

დღეს ტოვებენ შარლოტს. მთელი დამე ვტრიალი. მხოლოდ განზი... რებით გამოწვეული სევედა არ მა... ტირებდა, ვიცო, ძალიან მომენტ... რებიან, მაგრამ ვგრძობდი, რომ სიხარულითაც ვტრიალი, რადგან ისინი ჩემს ცხოვრებაში შეიწვი-

დნენ და ამირიდან მის განუყოფელ ნაწილად იქცნენ. 1990 წლის ოქტომბერში 2 კვირით ვწვივთ თბილისს. სწორედ თბილისმა მაგზრობინა სტუმართმოყვარეობის და კეთილშობილებების ხებუნებრივი ძალა. გამოთქვა საქართველოს სილამაზემ და ქართველობა ხალხმა. ჩემი ცხოვრება სრულიად შეიცვალა. ჩემთვის თითქოს ქვეყანა დაცარიელდა, როცა საქართველო დაეტრევა, მაგრამ ეს თურმე მხოლოდ დასაწყისი ყოფილა...

და აი, ჩამოვიდნენ ქართველები და გააცინკროვნეს ჩვენი სახლები. მაშინ აღმოაჩინე, რომ ქართველებმა შექმნეს საქართველოს საოცარი ბიბლი. ისინი ზომ უვლან დატარებენ და უხვად აფრქვევენ სილამაზეს, ნიქს, ვაკე კაუბას, კეთილშობილებას.

გმადლობთ ქართველებო, იმიტომ, რომ ჩვენი ცხოვრება სრულიად შეიცვალა. თქვენ შეგვახსენეთ, ის, რაც აქ, ამერიკაში მხოლოდ გვეგონებოდა: მხოლოდ მატერიალურით შემოსაზღვრა არას გვარგებს — არაფერი შეეძლება ადამიანთა გულწრფელ ურთიერთობებს.

ჩვენ გვმუტრს ტექვენი — რადგან, ჯადოსნური ძალის მფლობელები შედით, რომელთაც ზღვებს ეტყინათ აკავშირებთ და ანცვივრებთ. ასე განაცვიფრეთ ჩემი ოჯახის წევრებიც. თქვენ კიდევ უფრო ამაღლეთ ჩვენი თვალში, რადგან ვგრძობით, რომ დაუსაბამოდ შეგადობით მეგობრობის გავრძელებს. იხარე და იძლიერე, საქართველო! დაე, უზენაესმა უზენად დაგაბერტყოს კალთა და კეთილად ავიხელს ნაჩატრ. ქართველებო, თქვენ კი ვთხოვთ: არ დაკარგოთ ის სიდიდე, რომელიც ძნელად

აპოვება, ის სულიერი სილამაზე, რომელსაც ძნელად თუ აღწევინ ადამიანები, თუმცა თქვენ ასე ხალხ და სათუთად გვინაწილებთ მას — გმადლობთ ანისთვის!”

ამორკაბ პიერსი
ქ. შარლოტი, ჩრდილოეთ კაროლინის შტატი, აშშ
ნამოსვლისთანავე წერილი მივიღე ინტერნაციონალური სახლიდან: „გმადლობთ დამოუკიდებელი საქართველოს დროშისათვის. ხიამაყით აფაფრიალებთ მას“. წერილს ხელს აწერენ ამორკაბი და მისი ახალგაზრდა კოლეგები. ამორკაბმა სიყვარული იცის. თანაც გულწრფელი. ამისთვის ჩვენც მადლობას ვუხდით მას.
ნიწო ვარეთაღი, თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასპირანტი.

დავით აბიძეშვილი

მრულე ვახუშტის ჩამონაყურო მამა-პაპის სისხლში დარჩი წვეთი შენ მირთნი ხარ საქართველოსი და წმინდა ნინოს თვალის ცრემლი.

საქართველო ხომ ჩემი

სიცოცხლის დაწყებაც არის და დამთავრებაც, შე დალოცვილო ვაზო ქართული შენზე უკეთეს ვერაფერს ვხედავ.

ხანდაზნ ჩემთვის

ჩავგვიტრებულვარ, რამ წაუვიდა ამ გულს ეს ცეცხლი ან სიზმრებშია ცივად მელანდებამქამარ-ხანჯალი ქართული ვერცხლის.

რა წინაპრების სისხლით ვიარეთ, კურთხეულ იყოს სანელი მათი, თითქოს ცამდე ხარ ამოდლებული, როცა დალოცავ თამარს და დავითს.

დაგრებოლ ვახის ჯვარის წინაშე ჩვენ, ქართველებმა უნდა ვილოცოთ, მაშ გაუმარჯოს ღმერთის ნაჩუქარს ღვთისმშობლის წილებვე და დიდ საქართველოს.

იალღებზე ნილალი თუ შური სისხლის მოღდება ვარ, ღმერთია ჩემი მფარველი, ბუნების სუნთქვის მონა ვარ.

მთებია ჩემი გამზრდელი, კლდე დახვეული ნისლეგი, მთის ყვაველობის სურნელში უსასრულო მაქვს ფიქრები.

ჯიხვების გადასახელებზე მგლების ყუთილი მაოცებს, გამახსენდება ბავშვობა, ნადგომ-ნაფეხურს ვაყოცებ.

ღვთადანთებულ დილის ცეცხლს ღამის სურნელში ჩავაგდე. მთის ყვაველობებში დამშრბეთ, უსაა ჩემი სამოთხე.

შემოდგომა

ფოთოლცენაა. რთველში ალიონს ჩაშაქრულ მტვერებს ჩაწურავ კვივრში და თუ კაცი ხარ, გასძეღ ისე, რომ არ დალიო.

ზაღბურ კილოზე

ქალავ, რა მიმზიდველი ხარ, გამწვინებს ვარდი, იანი. მომიზლოვდი, სიცოცხლე! გული გამისკდა ტიალი.

შენ საიდუმლოს ვერა ვხსნი. გრძობებს არასდროს არ იმჩნევ, სიყვარულს მეთამაშებ, მაგრამ არაფერს შეიმჩნევ.

შენ სამყაროში, ოცნებავ, ნეტავ როს შეინაგარდებ. სიყვარულ ვიცი ისეთი, ცხოვრებას ვავლამაზებ.

შენზე ამოდის მზე, მთორე, შენზედ ვარ გადარეული. გული გამიხსენ, პატარავ, შენთვის ვარ დაბადებული.

ნატო დევიძე

გადაჩენა უსამოგლოოდ?

მოთ... იო! შორს წასულნო დებო, პაერს გაყოლილნო ღრუბლების

მზემ არ დაგხედოთ, ვაი, არ დამიდნეთ წვიმის წვეთებად, თოვლის ფიფქებად.

ზვირთებდა აგორდება ტყვილი არსში, რაიც არის უცხო, ეული. წერა არს ესე სამშობლოდან გადწვევილის, გამოქცეულის.

გულგრილობისთვის, ერთმანეთის გაწირვისთვის მიგვატოვე, უფალო, ვიცი!

ნება შენ არს, დიდსულოვანო, ვიცილებთ სისხლით ეს მერამდენედ ხერხემალში გადარეხილი, ვეცემით პირქვე, არლარა გვიხსნის?... ზნედაცემული არსებობისთვის უკუდემქ რისხვიო.

მოგონება ღია ბარათით

„ალავერდივით გთვთა, არა?!“ ასე სთქვა რეზომ და უთხრა მერაბს. მან ვერ გაიგო, შეშხედა ისე, ანდა, უბრალოდ არ დაუჯერა.

ალავერდი კი, მოსჩანდა შორით, პაეროვანი, ქათქათა, წმინდა!

ო, რა ღამაში მომესმა აზრი, მიუწვდომელო, გავადვი, მეც მინდა...

„შეხედე“ — უთხრა, იქვე მდგომს, მწერალს.

მეგონა, ტაძრის უმშვიდეს სივრცეს...

ეს დიდებული ქათინაური, თუ გახსოვს, რეზო? — მე?

რა დამავიწყებს... რაც მახსენდება — ცხოვრება ჩემი, ცა და ზეეები იმ ცასთან

სულ ჩემგან ახლოს, მიაქვთ, რაც გამაჩნია...

ნეთო და ალარ ახსოვთ. ნინო ლუკაშვილი

მუხა

დაბერებულა ამაყი მუხა, ძალა მიყვოდა ასწლოვან მკლავებს,

და ახლა მხოლოდ ფიქრებში თულა შეეჭვილებდა შფოთიან ქარებს.

...როცა სიმშვიდე დაუბრუნა ღამემ სველ მიწას, დავინახე, გუბურაში დატყვევებული წვიმის წვეთები,

თავისუფლებას მონატრებულნი, რაიგ ოხრავენდენ.

ვილაცა ისევ ამოდ დაშვრა... გადაილალა, მაგრამ რალაც გრძობით ალვსილი

აგრძელებს ისევ დილაობით ვარსკლავების ჩუმად მოთიბვას ზეცის მინდორზე და დაბნული, შუალამით აციტებს თვლებს,

რომ დაინახოს, მიალწია თუ არა მიზანს, და როცა ვარსკლავს, თუნდაც სულ ერთს, შეავლებს ზვერას,

გაცოფებული ისევ მთვარის ლეკვას დაიწყებს რომ კვლავ მოთიბოს იმიციმა მდელიო...

უცებ ვილაცამ გამომტაცა ლექსის სიტყვები და ვრცელ, შეუცნობ სამყაროში ვარსკლავებივით მიმოაზნია...

იბარდობზე ძლივს ალაგმეს მშვენიერი, თეთრი მერანი, აღტაცებით გაუხსენჯეს აწული ფლოკები და მოქათქათე, სალი კბილები.

მაგრამ ვერავინ შეამჩნია მისი სული, ცის სივრცეებს მონატრებული...

სხვენში

ბებერი ნივთები სხვენში შეყუჟულან, ერთურთის ცქერით ირთობენ თავს, ხოლო დამ-ლამობით ზღაბრებსაც ყვებიან,

რომ არ მოიწყინონ. მტვრით გადაფარული საათის ღვრიანი ალვიებებს მყურდობას

და ნატვრით უმზერენ პატარა-სარკმლიდან მოწმენდილ ცას.

გახმა ჩემი ალუბლის ხე... ვერავინ მიხვდა, რომ მის სხეულში, ცოტა ხნის წინათ, აღმოცენდა პატარა ყლორტი.

ისე მოჭრეს, არც უგრძობიათ სინდისის ქეჯნა და ვერც გაიგეს, რომ მოსპო ერთი სიცოცხლე...

ღალი ინჟიირვალი

ვახვაზლის ქველი

მერაბ ბარქანიშვილს ვით ამეთვისტო, ვანიძე ალქმული,

ან უსხეულო ხატი მინაქრის, ინატრე ხატი უკვდავ წინაპრის,

მწუხარე ლანდი ჩვენი წარსულის. ავთანდილივით ხან მზეს ეყრებო,

ავთანდილივით ხან იფერფლებო, შეფარვით შესთხოვე ციურ მხედრობას,

რომ ქეთევანი აღდგეს ვედრებად, სამეფო თვისი კვლავ განიკითხოს,

ლოცვით განკურნოს ივერის წყლული. ღრმად დაიმარჯა მან ქრისტეს სიტყვა: „ემსგავსე უფალს და იყავ სრული“,

ზურგი აქცია ნიღბების თამაშს, საწუთროს მსჯავრთან სვედიან კამათს,

სვლა გაუმრუდა შირაზის შამათს — ცეცხლში გასრულდა შირაზის ღრამა. ობლად იღწვოდა, ობლად ეწამა, ობლადვე გასცდა ზეციურ სამანს.

სხვა მადლი ეცხო დედოფლის ამავს — მისტერიაა შირაზის ღრამა.

ნინო დოლიძე

ეპიპ — ხატანა

მე გამაქროლა ეპიპების ქარმა და ჯოჯონეთში დავადგი ფეხი. გვერდით სატანამ გადინახარა და სინარულით აცეკვდა ეპიპი.

ეპიპ გველივით სისინებს, მტანჯავს ხარხარებს, შემდეგ გონებას კარგავს, ყველაფერს მივხვდი, მე იმის გარდა, რომ ეს სატანა ჩემს ეპიპებს ჰგავდა.

ჩემი თაღისი

ქადრის ხეივანი. ჩემი ნარიყალა, სიონი, მტკვარი, ბრძენი მთაწმინდა, როცა კი ღამე დღისგან გაიყარა, ყველას ღვთის ცრემლები მირონად აწვიმდა,

ჩემი თბილისია სწორედ ის ცრემლები, ღვთის მადლით ერთ ღამას ქალაქად ქცეულა, მისი ვარ ბოლომდე, ღმერთს სულ ვამეღრუბო,

მას არ დამაშოროს, არ დავრჩე ეულად. ნაძვის ხის ტოტზე ციდან მოსული პატარა ფიფქი

ვასილ თვაზიანი

ქარმა წაიღო ფოთლები სადღაც, მონვეტა ყველა ო, ისე უცებ, რადგანაც გვერდით არავინ მახლავს მთვარის ამოსვლას სხვა თვალით ვუცქერ.

თანდათანობით ჩემს თბილ სხეულში სუსხი შემაოქვს ღამეს ნესტიანს. ვწუხვარ, თუმცა კი შენი თვალები გინდაც მოხვიდე, არას მეტყვიან.

ქარმა წაიღო ფოთლები სადღაც ღამეა, ვდგავარ, როგორც ობოლი მე ერთი ვინმე გაუნარელი, შენ — დაკარგული ხმელი ფოთოლი.

ზინაბია

ხელზე დაგისვი კიამაია და გთხოვე ჩემთვის გეკებნა ბედი... მერე გაფრინდი მთელი ზაფხული ჩემი გულისთვის ფრენდი და ფრენდი.

იქნებ იპოვე ჩემი სახელი და მოუთმენლად დამეძებ ახლა, რა ვქნი ასე რომ დაიგვიანე... მე აღარ მქონდა იმედი აღარ.

მზია ძურღაძე

დაბინდება ზღვის პირას

ჭერ ართქმულ სტრიქონს იმეორებს ისევ სიჩუმი, დავეთხოვე ძველ საღამოს დარდიანად მერე განა მზიარულად?... ერთიანად, სვედიანად, ნადღლიანად. ცხელ ქვიშაზე ფეხშიშველი

დავრჩი ისევ, მზის სხივები სადღაც ზღვაში მიიმალა.

ეპ, სად არის, ახლა მზინც მაპოვნინა ჩემი გოგო დარდიანი,

ცინფერთვალია. არსად ჩანხარ, ისევ ძლიერ კივის გემი თვალს ცრემლები მიძებვივით სწყლდებიან და გორდებიან.

აქავებულ ზღვის ნაპირებს მიხედვებ ქაწი, თოლიები გუნდ-გუნდებდალ გროვდებიან.

გაყამავულ სულის კარავდე

ჩემს გავილ ნაკვალევს ფაფუქ თეთრ თოვლზე ფიფქები ფარავენ. მე მივაბიჭებ და ჭრიალებს ჩემი ბილიკი.

მე მივაბიჭებ გაწამებულ სულის კარავდე. მე მგონი ჩემი სინტიფე ხელზე მალნება, ჩემს სხვზე ღამას გრემებს

ფარავენ ისევ თეთრი ფიფქები არღნის მელოღია იმეორებს ისევ რაღაცას,

გაღრანკულ ტოტზე ისვენებენ ურჩი ფიჭრები, გედის მარაოს ვიშველებ, რომ არ წაიქციე მერე რა მოხდა, მე ხანდაზან

ჩაღრით დავდივარ, ხან უბრალო ვარ, ხან ბრალიანი, ხან სულ არა ვარ... და ცხოვრების ბეწვის ხიდზე ასე ვავდივარ.

ჩემს გავილ ნაკვალევს ფაფუქ თეთრ თოვლზე ფიფქები ფარავენ, მე მივაბიჭებ და ჭრიალებს ჩემი ბილიკი

ასე მივდივარ გაწამებულ სულის კარავდე. ნაძვის ხის ტოტზე ციდან მოსული პატარა ფიფქი

გაყინულ თვალებს აფხულვებს და ფიქრში დნება რალა აზრი აქვს მის ცხოვრებას, ნეტავი ღმერთო მოველინება ამ ქვეყანას და უცებ ქრება.

მელნის წვიმა

მას შემდეგ გულთბილი აღარ ვიყავი, მელნის წვიმები რომ დამეცვენ და დამილაქვს ულამაზესი ცინფერი კაბა, როგორც იქნა ცოტა ლაქები

ამოვიცილე ახლა დავდივარ და ვვედრები ისეთი უკარება აღარ ვარ, არ გესმით?

გულთბილი ვარ, ისევ გულთბილი ვარ, დეკემბრის სიზმრებს ვფიცავარ.

მახინჯი თოჯინები

მებრალბებიან ჩემი მახინჯი თოჯინები საცოდავი თვალებით რომ მიმზერენ ვიტრინიდან.

იციო, რატომ მებრალბებიან? როგორ არ მოელოთ-მოგვსხმე, სამეფლისო კაბებშიც გამოვწყვე, მინც ვერ დამაღეს თავიანთი სიმახინჯე.

წოდარ მახარაძე

გამოვიდა ნოდარ მახარაძის პირველი პოეტური კრებული „მე ზღვისპირელი ბივი ვარ“. წიგნი შესულია ავტორის მიერ აღრეულ წლებში დაწერილი ლექსები და პოემა „უკვილაფერს ვხედავ“. იგი ავტორის ხარკით გამოცა საქართველოს რესპუბლიკის „წიგნის პალატასთან“ არსებულმა საგამომცემლო კოლექტივმა „წყარომ“. წიგნის რედაქტორია მწერალი რევაზ ჩხარტიშვილი. გთავაზობთ ორ ლექსს ამ კრებულიდან.

შექანილი ილიას სურათთან

ეს რა გვივოწნი, ან რას მოვესწარი თავზე. ჩამოგტენგარა ციხის ქონგურბი...

მამულო, საიდან ამდენი გარეწარი? მამულო, საიდან შენთან ორგულედი?! მამულო, საიდან მოყვარე მტრად მოსული, უტიფრად რომ ჯიჯნის ჩვენს მიწას საოცარს,

ანდა მეზობელი, ბოროტად გამოხული, აღერსით რომ გვივგრევს საყდარს და სალოცავს.

ბრალში ვართ სუყველა — მტერი და მოკეთე, ბრალშია ჩვენი სენიც — ხელგაშლილობა...

დღეს, ლომის ბოკვრებო, გონს თუ ვერ მოვემთ, ფუქია სხვაგვარი მამულიშვილობა!

თეთრი სიჩუმი

ისევ დუმით სავე ოთახი, როგორც დაღვრილი თეთრი სიჩუმი... გუშინ თუ ვინმეს გულით ძლივცვლი, დღეს იმ ვინმესთან ბევრი ვიჩხუბე.

გარეთ ცა არის ღრმა და უძირი, ოთახში ღამე დნება ფიჭრებად... ვარ მოწყენილი... ვის გავუცინო?! მცირე იმედიც თუ გამიქრება.

თუ ატირდება მიწაზე წვიმა, შენი თვალების მუქი ჩეროდან, კვლავ გავანსენებ, რაც იყო წინათ, ის, რაც მკეროდა და არც მჭეროდა...

და ის, რაც უკვე გულში დავმარტე — თუმცა ნიავი ისევ ჩურჩულებს... ისევ დუმით სავე ოთახი, როგორც დაღვრილი თეთრი სიჩუმი...

ლია სპანიკი

სამოთხლო

გომბორიდან ჩანს კახეთი, ქვიშეთიდან — ტაშისკარი, ყაზბეგდანი — საქართველო...

არად მიჩანს სხვისი თქრო, სხვისი კარი, მთა და ბარი! მე ის სიტყვა მიხარია...

გონა ხარანაული

ნუ მერიდები

როცა, ძვირფასო, სულის სიღრმეიდან გარეთ მოიწევს ნიადაგივით აპრილის მსგავსი...

„სწორედ ეს წიგნი გვასწავლის სამშობლოსა და ერის სიყვარულს, ბოროტების სიძულველს, ერთ...

„სწორედ ეს წიგნი გვასწავლის სამშობლოსა და ერის სიყვარულს, ბოროტების სიძულველს, ერთ...

დაუშვარსხებლად!

დიდი ხანი არ არის, რაც საქართველოს ქაღარაის ფედერაციამ უარი თქვა საბჭოთა კავშირის სახელით ჩემპიონატებში...

თნელმა გიორგი მაქარაშვილმა აღნიშნა, შესანიშნავად იყო ორგანიზებული ოცნებები...

ლომრთმა შეუნდოს, ვისაც ცოდვის უმძიმეს ტარჩემი სული კი სიყვარულით მოიპარება...

დალის სიკვდილი — ხარკის ამკრეფი მიზანში გყვარათ ყველა უკლებლივ...

ისევე შური მმტრობს გაუხდენელი, მეგობარს ვუზმობ, მაგრამ სად არი, დაინგრა ჩემი რწმენის კედელი...

ტვილისის ილია ზავაძის სახელობის უცხო ენათა სახელმწიფო კვლევითი ინსტიტუტი აცხადებს სტუდენტთა მიღებას 1991-1992 სასწავლო წლისათვის დღისა და საღამოს სწავლების შემდეგ საპრობაციო პერიოდში

- 1. ინგლისური ენა პედაგოგიური განხრით (დღისა და საღამოს სწავლება) მთარგმნელობითი განხრით (დღის სწავლება) საერთაშორისო ურთიერთობათა განხრით (დღის სწავლება)...

განცხადება

ამა წლის 27 ივნისს დღის 12 საათზე (ბუდაპეშტის ქ. № 1) შედგება სრულიად საქართველოს პედაგოგთა სამართლებრივი დაცვის კავშირის მთავარი საკოორდინაციო საბჭოს სხდომა...

ქურადღება!

საქართველოს ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიური საზოგადოების ცენტრალური საბჭო და პედაგოგიურ მეცნიერებათა ეროვნული ინსტიტუტი შიშინარე წლის 25 ივნისს ატარებენ პედაგოგ-მკვლევართა ასოციაციის გაფართოებულ სხდომას...

საღამოს სწავლება) საერთაშორისო ურთიერთობათა განხრით (დღის სწავლება) დღის განყოფილებაზე პედაგოგიური განხრით სამედიცინო განხრით (დღის სწავლება)...

კომერციულ ბანკ „რესურსის“ გონაცხევა

Table with columns: აქტივი, ბალანსი, პასივი, ბალანსი. Lists financial data for the bank.

გოგებაშვილმა თავის სიბრძნის წიგნს „დედა ენა“ დაანთლა, ღვიძლი დედის ცნება განაზოგადა, გაამდიდრა და მშობლიური ენის ცნებას დაუკავშირა...

მაქარაშვილი და 9-დან 6,5 ქულით I-III ადგილები გაიყო. უკეთესი მონაცემების გამო ქართველი გოგონა ჩემპიონი გახდა...

- 1. განცხადება რექტორის სახელზე. 2. საშუალო განათლების დოკუმენტი (დედანი) 3. სამედიცინო ცნობა (ფორმა № 086) 4. ექვსი ფოტოსურათი (ზომა 3X4)...

გვა არაქვენივინი

სამი დღე-ღამე შეუწყვეტილ თოვდა და თოვდა, (ვერავინ მიხვდა) თურმე, ზეცა დღამიწას სიყვარულს სთხოვდა.

ერთადერთი ყვავილი რომ გაშობის, და ისიც რომ ქარის ვენებს აწყობია, მას შემდეგ ზომ არავისი აღარ გვერა, მიპასუხე, მაგნოლია.

კოოპერატივების, სააქციო საზოგადოებათა, ბიზნესების, საბროკერო კანტორების, სახელმწიფო, კერძო და მცირე საწარმოთა, ასოციაციების და კონცერნების ხელმძღვანელთა, მენეჯერთა და კომერსანტთა საყურადღებოდ

თქვენთვის და მხოლოდ თქვენთვის

შეუცვლელი სამაგიდო წიგნი „ტიპიურ ხელშეკრულებათა კრებული“ (რუსულ ენაზე) გამოცემა მცირე ტირაჟით სამეცნიერო-საწარმოო საგარეო ეკონომიკურმა ასოციაციამ „რიკოთა“.

წიგნში შესულია თითქმის ყველა სახის სამეურნეო: საბირჟო, საბროკერო, საბაჟო. ექსპორტ-იმპორტის ოპერაციების, კერძო პირებთან ურთიერთობის, სამეცნიერო, აუქციონთა, სალიცენზიო, საშუამავლო და სხვა საქმიანობისათვის საჭირო ხელშეკრულებათა ტიპური მოდელეები.

ამ კრებულის მფლობელი ხვალისდელ დღეს იმედიანად შესცქერის. წიგნი იყიდება კომერციული ფირმა „უნივერსალის“ საფირმო მაღაზიაში კოსტავას ქ. №37-ში.

ერთადერთი თბილისში!

ალტერნატიული და არატრადიციული მედიცინით მკურნალობის ცენტრში „ნადიბარ დაშლი“ მუშაობას შეუდგა ცნობილი ექიმი-ფიზიოლოგი, ბიოენერგო-თერაპევტი **გია სულაქველიძე**, რომელიც მკურნალობს შემდეგ დაავადებებს: ნევროზს, კლიმაქტერულ გართულებებს, ქალთა და მამაკაცთა შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებებს და სხვა.

იგი ბიოენერგოთერაპიას საჭიროების შემთხვევაში დამატებით უზამებს ფსიქოთერაპიულ სესიებს.

მიღება წინასწარი ჩაწერით. მუშაობის საათებია: სამშაბათს და ხუთშაბათს — 10:00-13:00 სთ; ორშაბათს, ოთხშაბათს და პარასკევს — 16:30-20:00 სთ.

ჩვენი მისამართია: გალაქტიონის ქუჩა 3/5, ტელეფონი: 99-76-79.

კოოპერატივი „ლიტანნი“

ყიდის ასლების გადასაღებ ახალ მანქანას „რენკვეროქს“ 5028 სახარჯო მასალით 259 ათას ასლზე.

მისამართი: ქ. თბილისი, იოანე პეტრიწის ქ. №27 (ყოფილი ძნელაძის ქ. №27).

ტელ.: 99-56-81

ვისაც აქვს სურვილი შექმნას საკუთარ ნედლეულზე მომუშავე მცირე საწარმო, სარეალიზაციო წერტილი, მოაკითხოს ასოციაცია „მზისას“.

მისამართი: დიმიტრი უზნაძის 68. განათლების სამინისტროს II კორპუსი.

ფირმა „ტაიფშენი“ „იკარუსის“ მარკის საკუთარი ან იჯარით აღებული ავტობუსების მფლობელებს იწვევს საზღვარგარეთის მარშრუტებზე სამუშაოდ.

ჩვენი მისამართია: ქველჯვანი, ნონეშვილის პროსპექტი №4.

ტელეფონი 2-23-14.

იყიდება პიანინო „როსინო“.

ტელ: 74-55-60 ნანა.

იყიდება ინვალიდის ეტლი (უზმარი).

ტელ: 98-88-81 სვანძე

საქართველოს რესპუბლიკური საწარმოო ასოციაცია „კომპლექსი“-ს ფირმა „ამისონი“ გიწვევთ ა.წ. 15 სექტემბრიდან უმაღლესი კომერციული ინგლისურის შესასწავლად. სახელმძღვანელო შესაბამისი ტერმინოლოგიის და სიტყვების ინგლისურ-ქართულ-რუსული განმარტებითი ლექსიკონით მსმენელებს გადაეცემათ სწავლის დაწყების წინ.

გადაჭარბების გარეშე შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოში დღესდღეობით მხოლოდ ჩვენთან შეგიძლიათ დაეუფლოთ უმაღლეს საერთაშორისო დონეზე კონტაქტების შედგენის, მოლაპარაკების, საქმიანი მიმოწერის, პრეტენზიების, საქონლის მიწოდების და ბიზნესისათვის საჭირო სხვა აუცილებელ დეტალებს..

ვიწვევთ მსმენელებს რომლებიც კითხულობენ და თარგმნიან ინგლისურად ლექსიკონის დახმარებით. სწავლების ხანგრძლივობა 8 თვეა. მეცადინეობის განრიგი შეირჩევა თქვენთან შეთანხმებით. სწავლის ღირებულებაა 3920 მანეთი. უცხოელთათვის 2960 ამერიკული დოლარი ყველა ხარჯის ჩათვლით საქართველოში. თანხის გადახდა შეიძლება როგორც გადარიცხვით, ასევე პირადად. განცხადებები მიიღება ა.წ. 1 აგვისტომდე.

ჩვენი ანბარიშრა №000468005 კომერციული ბანკი „თბილისი“, ანბარიშრა №000161307, კომპი 521 006, სახელმწიფო ბანკის საოკერაციო სამმართველო.

გელით! კეთილი იყოს თქვენი მოზრდნება!

გჯეროდეთ, ჩვენი კურსდამთავრებული სპეციალისტი გარანტიაა თქვენი მომავალი წარმატებული ურთიერთობისა საზღვარგარეთის ფირმებთან.

დაწვრილებითი ცნობებისათვის დარეკეთ ტელეფონებით:

95-93-72; 95-23-72.

მისამართი: ართვინის ქ. №53 (საბჭოს მოდინიდან ასახვევი ხელგარჯვნივ). ავტობუსი №29 ყოფილ კოლმეურნეთა მოედნიდან.

სარეკლამო-სააგენტო „არგო-ბლიკი“

ავტომობილების მფლობელთა საყურადღებოდ!

პირველად საქართველოში კოპერატივი „შუშნიშანი“ აწარმოებს გატაცების-საწინააღმდეგო ელექტრო-მაგნიტური სიგნალიზაციის დაყენებას ყველა მარკის ავტომობილზე. აღნიშნული სიგნალიზაცია ხასიათდება სიმძლავრით და გააჩნია მთელი რიგი უპირატესობა სხვა სახის სიგნალიზაციებთან შედარებით.

მისამართი: გულის ქ. №1 კოპერატივი „შუშნიშანი“ (ორთავალი საზღვრო ავტოსადგომის მიმდებარე ტერიტორია).

იყიდება ინდივიდუალური ბინათ-მშენებლობისათვის გამოყოფილი ნაკვეთი ლოტინზე წერონისის ქუჩაზე, 2258² ფართობის ორ სართულიანი ბინის პროექტით 10X12-ზე.

ტელ: 71-03-12
ტარიელი ან ნანა

ყვილი სიღნაღის რაიონის სოფელ ანაგაში ცენტრში (საბჭოს ქუჩა №47) ორსართულიან სახლს ეზოთი (640 კვ.მეტრი).

ცნობებისათვის დარეკეთ თბილისში 9 საათიდან — 18 საათამდე 36-04-60 (შაბათსა და კვირის გარდა) 19 საათის შემდეგ 39-73-87 იკითხეთ მანანა.

საზოგადოებრივი პოლიტიკური

Общественно-политическая газета

ტელეფონები: მისაღები — 92-97-81;
პასუხისმგებელი მდივანი — 92-81-58;
წერილების განყოფილება — 92-00-19.

საქართველოს ეურნალ-გაზეთების გამომცემლობა „საშობლოს“ ტანბა თბილისი, შ. კოსტავას 14, აბეჭდება იტხეტურა წესით საგაზეთო კორპუსში სოხრაულის 29.

НАШ ИНДЕКС 66400

გაზეთი გამოდის კვირასი ხანჯვარ საშაბათს, ხუთშაბათს, შაბათს. რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს უკან არ უბრუნდებათ.

რედაქტორი ვერა ბალარაიშვილი

რედაქციის მისამართი: ქ. თბილისი — 380096 შ. კოსტავას ქ. № 14.